

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Економічний факультет

Кафедра менеджменту і маркетингу

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ
РЕГІОНУ**

Освітня програма Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Спеціальність 073 Менеджмент

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Управління соціально-економічним розвитком регіону
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач (-і)	д.п.н. проф. Зварич Ігор Теодорович
Контактний телефон викладача	+3800503386261
Е-mail викладача	zvarych2810@gmail.com
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді /сайті
2. Анотація до курсу	
<p>Соціально - економічний розвиток регіону, з одного боку, — об'єктивний процес, що відбувається під впливом історичних, географічних, ресурсних, демографічних та інших факторів. З другого боку, — це суб'єктивний процес, що здійснюється під впливом управлінських заходів з боку регіональної адміністрації і адміністрації державного рівня. Зміст розвитку різних регіонів дуже різниться, і ця відмінність зумовлена не тільки вихідним рівнем розвитку цих регіонів, але й особливостями кожного з них — виробничою структурою і спеціалізацією, географічним положенням, чисельністю населення, обсягом виробництва і роллю в розвитку країни в цілому</p> <p>В умовах зростання глобальної нестабільності система регіонального управління має бути гнучкою. Пристосовувати для вирішення специфічних питань регіонального розвитку систему державного управління складно й недоцільно. Тому для ефективного управління соціально -економічним розвитком регіону та підтримки інноваційного підприємництва, з урахуванням регіональних особливостей в умовах зростання глобальної нестабільності, регіональна влада повинна постійно адаптуватись до змінних потреб суспільства і бізнесу.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
Мета курсу – є формування у студентів системи знань про форми і методи управління соціально-економічним розвитком регіонів, особливості регіонального менеджменту в умовах різних форм власності	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Програмні компетентності	
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.</p> <p>СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.</p> <p>СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</p> <p>СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p>	
Результати навчання	
<p>ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.</p> <p>ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.</p> <p>ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p> <p>ПРН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.</p> <p>ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.</p>	
5. Організація навчального курсу	
Обсяг курсу – 90 год / 3 кредити ЄКТС, залік	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12

семінарські заняття		18		
самостійна робота		60		
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний /	
		(рік навчання)	вибірковий	
4	073 менеджмент	2	Вибірковий	
Тематика курсу				
Тема	Форма заняття	Література	Завдання, год	Термін виконання
Тема 1. Державний устрій, адміністративно-територіальний поділ і система місцевого самоврядування в Україні	Лекція, семінарське заняття	1,2,8,9	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Система органів управління соціально-економічним розвитком регіону	Лекція, семінарське заняття	1,2,5,8,	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Управління місцевими бюджетами як складова бюджетного процесу в Україні	Лекція, семінарське заняття	1,2,4,9	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом
Тема 4. Інноваційний розвиток територій	Лекція, семінарське заняття	1,2,6,7	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Державне регулювання економічних процесів у регіоні. Особливості Європейського регіоналізму	Лекція, семінарське заняття	1,2,3,4,10	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Управління розвитком соціальної сфери у регіоні	Лекція, семінарське заняття	1,2,3,9	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. Особливості впливу на базові галузі економіки та управління	Лекція, семінарське заняття	1,2,3,8	Опрацювати лекційний матеріал,	До наступного заняття за розкладом

комунальними підприємствами регіону			підготуватися до семінарського заняття, СРС	
6. Система оцінювання курсу				
Загальна система оцінювання курсу	100 бальна (100 балів протягом семестру) “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами			
	Поточне тестування та самостійна робота			Сума балів з навчальної дисципліни
	Поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне завдання	
	Теми 1-7	Теми 1-7		
	80	10	10	
			100	
Вимоги до письмової роботи	Головна мета письмової роботи – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. Завдання формуються індивідуально для студента.			
Семінарські заняття	Семінарське заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і самостійне опрацювання питань із дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів.			
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові блоки: Поточний контроль (1-80 балів). Самостійна робота (1-10 балів). Індивідуальне завдання (1-10 балів).			
7. Політика курсу				
1. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). 2. Опрацювання теоретичного матеріалу, проходження тестування в дистанційній формі навчання, виконання індивідуальних творчих завдань. 3. Опрацювання і підготовка до дискусій з приводу матеріалу, викладеного в хрестоматіях для самостійної роботи. 4. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.				

5. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (зазвичай, за допомогою платформи дистанційного навчання <http://www.d-learn.pu.if.ua>).

Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні незадовільні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються, що визначається положенням «Про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій за умови індивідуального графіку роботи студента. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно графіку консультацій викладача.

8. Рекомендована література

1. Грабовецький Б. Є. Економічне прогнозування та планування: навч. посібн. К.: ЦНЛ, 2003. 188с.
2. Державне управління: навч. посібн. Авт. кол.-ив: Мельник А. Ф., Оболенський О. Ю., Расіна А. Ю., Гордієнко Л. Ю. К.: Знання Прес, 2003. 343 с.
3. Запотоцій І. В., Захарченко В. І. Державне регулювання регіональної економіки. Одеса: ТОВ Одісей, 2003. 592 с.
4. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку. За ред. Гейця В. М. К.: Ін-т економічного прогнозування, 2003. 1008 с.
5. Кілієвич О. Англо-український глосарій термінів і понять з аналізу державної політики та економіки. К.: Основи, 2003.
6. Інститути та інструменти розвитку територій. На шляху до європейських принципів. За ред. С. К. Максименка: Центр Ін-ту Схід-Захід, 2001.
7. Мезенцев К. В. Суспільно-географічне прогнозування регіонального розвитку: Монограф. К.: ВПЦ Київський університет, 2005. 253 с.
8. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Лісостепу України. Редкол.: Зубець М. В. К.: Логос, 2004. 776 с.
9. Регіональна економіка: словник-довідник. Авт. кол.-в: Богорад О. Д., Тевелєв О. М., Падалка В. М., Підмогильний М. В. К., 2004. 154 с.
10. Серебрякова Н. А. Управління регіоном: навч. вид. К.: Центр Ін-ту Схід-Захід, 2010. 18 с.
11. Пак Н. Т. Регіональна економіка: навч. посібн. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 326 с
12. Ковбасюк Ю.В. Регіональне управління : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2014. – 512 с.
13. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрукайтене; Запоріж. держ. інж. акад. – Запоріжжя: ЗДІА, 2016. – 606 с.
14. Мамчур Г.В. Теорія та історія державної служби: навч. посібник; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К.: Київський університет, 2017. 359 с.
15. Придиус Л.В. Управління якістю державної служби України: монографія. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 280 с.
16. Теорії, технології та особливості реалізації адміністративних реформ у стрижневих країнах світу: монографія / автор. кол.: В.І. Шарий, О.В. Черевко, В.М. Мойсієнко. Черкаси, 2017. 316 с.